

TÜRK LÜK BİLİMİNDE BİR ÖMÜR
PROF. DR. TOFİQ HACIYEV KİTABI

Editörler:

Prof. Dr. Bilgehan Atsız Gökdağ

Yrd. Doç. Dr. Nazım Muradov

Akçağ Yayınları: 1371

Armağan Kitaplar: 7

ISBN 978-605-342-285-3

1. Baskı: Ankara 2016

Sayfa Düzeni:

Emel YALÇIN

*Kitabın içeriği ile ilgili
tüm hukuki sorumluluk editörlerine ve makale sahiplerine aittir.*

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 11382

© Akçağ Yayınları 2016

Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak Akçağ Yayınları'na aittir. İzinsiz kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayınlanamaz.

Baskı: Erek Matbaası

Büyük Sanayi 1. Cad. Çim Sk. No. 17/1 İskitler-Ankara

Tel: (312) 342 31 01

AKÇAĞ BASIM YAYIM PAZARLAMA A.Ş.
Cumhuriyet Mahallesi Selçuk İş Merkezi
Tuna Cad. No.: 8/1 Kızılay-Çankaya/Ankara

Tel. 0312 432 17 98-433 86 51

Fax. 0312 432 28 52

www.akcag.com.tr
akcag@akcag.com.tr

TÜRKLÜK BİLİMİNDE BİR ÖMÜR

**PROF. DR.
TOFIQ HACIYEV
KİTABI**

Editörler:

**Prof. Dr. Bilgehan Atsız Gökdağ
Yrd. Doç. Dr. Nazım Muradov**

Haqsızlar İçində «Haqq» Deyən İnsan	207
Sərdar ZEYNAL	
Səsin Turan Türküsüdür Tofiq Hacıyev	211
Arif ALİM	
BİLİMSEL YAZILAR	(213-508)
“İşdə, Fikirdə, Dildə Bir” İdeyasının Tofiq Hacıyev Zirvəsi	215
Vüsalə AĞAYEVA	
Değişen Bazı Sözcükler ve Türkmençe “Yüwürci” ve “Yüwürüt”ün Eski Türkçe “Yurç” ve “Yurt” ile İlişkisi Hakkında	227
Youssef AZEMOUN	
Dede Korkut Kitabı'nda Milli-Manevi Değerlerin Tecessümü	237
Sevda CABBAROVA	
Fuzuli Şiiri Türk Edebi Dilinin Temelidir.....	247
Semaye CELİLOVA	
Doğu Karadeniz Ağzlarında Ön Ses b-/p- Ünsüzü Ve Tarihî Derinliği	255
Necati DEMİR	
Güney Azerbaycan Türkçesine Bir Bakış	265
Talip DOĞAN	
Rüstem Behrudi: Dede Korkut'un İzinden Giden Şair.....	277
Bilgehan Atsız GÖKDAĞ	
Bir Rus Araştırmacı Gözü ile Geçmişten XIX .Yüzyıla Kadar Türkistan	297
Harun GÜNGÖR	
Latin Harfli İlk Gazetelerde Görülen İmlâ Sorunları: İkdam Gazetesi Örneği.....	303
Erkan HİRİK	
Türkiye Türkçesi Ağzlarında Eş Sesli(leşen) Ekler: {+DAn} Ayrılma ve Vasıta Hâli Eki.....	315
Leylâ KARAHAN	
Kitâbul'l-İdrak li-Lisâni'l Etrâk Hakkında Bazı Notlar	323
Zeki KAYMAZ	
Azerbaycan Edebi Dilinin Publisistik Üslubu 1920-Ci İllerde	329
Firengiz KERİMLİ	
Zeybekten Epiğe, Epikten Zeybeğe: Kültürel Süreklilik Bağlamında Dede Korkut Boyları ve Zeybek Danslarında Yiğitlik İmgesi	335
F. Gülay MİRZAOĞLU	
Dünyada ve Avrasya Coğrafyasında Çağdaş Türk Yazı Dilleri ve Lehçeleri.....	367
Mehman MUSAOĞLU	

LATİN HARFLİ İLK GAZETELERDE GÖRÜLEN İMLÂ SORUNLARI: İKDAM GAZETESİ ÖRNEĞİ

*Erkan HİRİK**

0. Giriş

Kültürler birbirleri ile etkileşerek gelişirler. Türkler tarih boyunca birçok devlet kurmuş, birçok bölgeye göçmüş ve oralara kendi kültürünü de götürmüştür. Bu durum Türklerin gittiği yerlerde başka kültürlerle de karşılaşarak etkileşim içerisine girmesine neden olmuştur. Hüküm sürdüğü ya da göçtüğü bölgelerde kendi kültür miraslarını bırakan Türkler, gittikleri yerde yer alan kültürlerden de bir takım kültür unsurlarını bünyesine katmıştır. Bunun en temel göstergelerini Türklerin alfabelerinde görmek mümkündür.

Türkler tarihte kendi milli alfabetini yarattığı gibi başka milletlerin alfabelerini de kullanmıştır. Yayıldığı alanlarda, komşu olduğu kültürlerde kullanılan alfabeler olağan etkileşim neticesinde Türkler tarafından da kabul edilmiş ve kullanılmıştır. Köktürk, Uygur, Arap, Kiril, Grek, Latin vd. birçok alfabeyi yüzyıllar boyunca farklı zamanlarda farklı coğrafyalarda kullanan Türkler bu alfabelerle çok önemli eserler vücuda getirmiştir. Dünyada bugün için tespit edilen 7097 dil¹ olmasına karşın bunların çok küçük bir bölümünün kendine has yazı dili ve alfabeti bulunmaktadır. Bu durum her dilin yazı düzeyine ulaşamadığını göstermektedir. Bu bağlamda düşünüldüğünde yazı dilinde Türkçenin ne kadar gelişmiş bir seviyede olduğu görülmektedir.

Türkler arasında İslamiyet'in kabulüyle birlikte kültürün en önemli taşıyıcılarından olan dili gösteren ve toplumun hafızasının kalıcılığını sağlayan yazıda Arap harfleri en uzun süreli kullanılan alfabe olmuştur. X. yüzyıldan itibaren kullanılan alfabe bugün bazı Türk toplulukları tarafından halen kullanılıyor olsa da Türkiye Türkçesi için resmî olarak 1 Kasım 1928 tarihinde kullanımı sona ermiştir.

Her değişim sürecinin sancılı oluşu gibi alfabe değişimi de sancılı olmaktadır. Toplumun uzun süre kullanarak alışageldiği alfabe sistemlerinin değişmesi, beraberinde bir takım zorlukları da getirebilmektedir.

* Yrd. Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, erkanhirik@gmail.com

¹ Dünya dilleriyle ilgili detaylı bilgiler için bk. <https://www.ethnologue.com/world> (Erişim tarihi 19.03.2016)

Alfabe ve dilde sadeleşme hareketleri tartışıldığı her dönemde birlikte ele alınan konular olmuşlardır. Tanzimat döneminden itibaren Arap harflerinin ıslahı, Latin harflerinin alınması, yeni bir alfabe icadı gibi türlü düşünceler ileri sürülmeye başlandı (Köprülü 1988: 7). Tanzimat döneminde Munif Paşa'nın ve Mirza Feth Ali Ahundzade'nin harfleri ıslah teklifleri İbrahim Şinasi, Namık Kemal, Ziya Paşa, Ali Suavi, Ahmet Mithat, Şemsettin Sami, Ebuzziya Tevfik gibi bazı Osmanlı aydınlarının dil ve harfler hakkındaki bazı fikirleri ve çalışmaları resmi ve gayri resmi olmak üzere ortaya çıkan girişimler olarak görülebilir.² Tanzimat'ın dil meselesini bir dava konusu olarak ele almasıyla birlikte dille ilgili bir takım ihtiyaçlar da ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyaçlar için *a. Türk dilinin kuralları tespit edilmeli, b. Türk dilinin sözlüğü yapılmalı, c. İmlâ kuralları konulmalı, d. Okuyup yazmayı kolaylaştırmak için alfabe düzeltilmeli* fikirleri söylenmekteydi (Levend 1967: 17). Alpay, Tanzimat döneminde alfabe meselesinin daha çok dil meseleleri arasında tartışıldığını ifade etmektedir (Alpay 1976: 6).

Meşrutiyet döneminde de dil ve harflerin geliştirilmesi konusunda çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Türk Yurdu, Türk Derneği, Genç Kalemler dil ile ilgili olarak dilin sadeleşmesini isterken; Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Ali Nusret, Cenap Şahabettin gibi aydınların aralarında olduğu bir grup ise sadeleşmeye karşı çıkmaktaydı (Levent 1967). Bu dönemdeki düşünceler genel olarak *Arapça ve Farsça kelimelerin imlâsını olduğu gibi kabul ederek, Türkçe kelimelerin yazılışında bir düzenleme yapmak isteyenler, Türkçe kelimelerle birlikte Arapça ve Farsça kelimelerin imlâsını da aynı kurala bağlamak isteyenler, imlânın düzelmesi için en kestirme yol olarak Latin harflerinin kabul edilmesi fikrinde olanlar* şeklinde sınıflanmaktaydı (Ülkütaşır 1976: 23). Bununla birlikte Meşrutiyet döneminde harflerle ilgili olarak "Tadil-i Huruf taraftarları", "Huruf-ı Munfasıla taraftarları", "Eski Türk yazılarına dönmek isteyenler" ve "Latin harfler taraftarları" bulunmaktaydı (Gülmez 1990).

Cumhuriyetle birlikte dil tartışmaları yanında alfabe tartışmaları da devam etti. 8 Mayıs 1928 tarihli uluslararası rakamların kabulü hakkındaki kanun teklifi 1 Haziran 1928 tarihinde geçerli olmak üzere kabul edildi. Latin rakamlarının kabulü ile ilgili olarak Amerikan Büyükelçisi Grew, o dönemde bunu rapor ederek Latin rakamlarının kabulünün, harflerinin de kabulüne doğru atılmış bir adım olduğunu söylemekteydi (Şimşir 1979: 109-110). Bu dönemdeki düşünceler de *Arap harflerine taraftar olanlar, Latin harflerine taraftar olanlar ve yepyeni harflere taraftar olanlar* olmak üzere sınıflandırılabilir. 1 Kasım 1928'de "Yeni Türk Harflerinin Kabulü ve Tatbiki" hakkındaki kanun ile Latin harflerine geçiş resmen sağlanmış oldu. Latin harflerine geçiş kabul edildikten sonra bu harflerin tatbiki ile ilgili bir takım sorunlar ortaya çıktı. Yeni harflerle yazılan metinlerde bir takım aksaklıklar görülüyor-

² bk. (Gülmez 1990).

du. Latin harfli ilk metinlerde uzatmalara çok yer verilmekle birlikte büyük harfler neredeyse hiç kullanılmıyordu. Yüklemlere gelen eklerin (-) işareti ile ayrılması, "kh" ikilisinin kullanılması, x harfinin yer alması gibi sorunlar baş göstermekteydi (Şimşir 1979: 119). Mustafa Kemal halk ile yaptığı bazı görüşmeler sonucu tespit ettiği aksaklıkları dört madde hâlinde Başvekalet'e bildirmişti: *Soru edatı "mı, mi" genellikle ayrı yazılır; bağlama edatı olan "ve, ki" dahi manasına kullanılan "de, da" ayrı kelime olarak yazılır; bağlama işareti olan tire (-) kalkmıştır; Arapça ve Farsça terkiplerde de tire (-) kullanılmayacaktır* (Mustafa Kemal 1988: 5-6).

İmlâ bir dilin belli kurallara göre yazıya geçirilmesidir (Güzel 1990: 41). Yazı dilini konuşma diline yaklaştırmak ve herkesin aynı şekilde yazmasını sağlamak imlânın temelini oluşturur. Harf inkılâbıyla beraber standart bir yazı dili oluşturulmuştur. Yabancı dillerden alınan kelimeler de Türkçe kuralları çerçevesinde yazılmaya başlanmıştır. Fakat alfabe değişimiyle birlikte bir süre devam eden imlâ sorunları yaşanmıştır. Yaşanan bu sorunlar o dönemde büyük halk kitlelerine ulaşması bakımından en önemli araçlar olan gazetelerde de devam etmiştir. Önceleri Arap harfleriyle basılan bazı gazeteler harf inkılâbından bir süre önce iki alfabeli olarak Arap ve Latin harfli yayın yapmış, süreç tamamlandıktan sonra da yalnızca Latin harfli olarak yayın hayatlarına devam etmişlerdir.

Bu yazıda Türk basın hayatı için oldukça önemli olan İkdâm gazetesi özelden hareketle Latin harfli ilk gazetelerde görülen imlâ sorunları tasnif edilmiş ve örneklenmiştir. 1 Kasım 1928 harf inkılâbından bir süre önce Arap harflerinin yanında Latin harflerine de yer vererek iki alfabeli çıkmaya başlayan İkdâm gazetesi bu tarihten sonra da bir süre çift alfabeli olarak yayın hayatını sürdürmüştür.

1. İkdâm Gazetesi Hakkında

Türk basın tarihinde çok özel bir yere sahip olan ve üzerine pek çok inceleme yapıldığı İkdâm gazetesi 1894 - 1928 yılları arasında günlük olarak yayımlanan siyasî, ilmî bir Türk gazetesidir. Ahmet Cevdet Oran İkdâm gazetesinin kurucusu ve sahibidir. Türkiye'de rotatif baskı tekniği ile basılan ilk gazete olan İkdâm, II. Abdülhamid döneminde birkaç kez kapatılmıştır. İsim değişikliği ile yayın hayatına devam eden gazete bir süre çift alfabe (Latin ve Arap) ile yayımlanmıştır. 1 Aralık 1928'den sonra ise sadece Latin harfleriyle basılmıştır. "İstibdat döneminde yayına tekrar başlayan İkdâm, yakın tarihimizin en önemli olaylarına tanıklık etmiştir. Çeşitli nedenlerle bazı günler de okuyucusuyla buluşamayan İkdâm'ın sahibi Ahmet Cevdet, Sabah gazetesi sahibi Mihran Efendi ile anlaşarak II. Meşrutiyet'in ilan edildiği 24 Temmuz 1908 gecesi gazete provalarını görmeye gelen sansür memurlarını kovmuş,

bu olay günümüzde kutlanan 24 Temmuz Gazeteciler Bayramı'nın doğmasına vesile olmuştur" (Kuruçay 2015: 9-10). İkdam gazetesi yayın hayatının ilk yıllarından başlayarak dilde sadeleşme akımının öncülerinden ve Türkçülük akımının etkin savunucularından biri olmuştur. İkinci Meşrutiyet sonrasında İttihat ve Terakki yönetimine karşı eleştirel bir tutum alan gazete, mütareke döneminde Yakup Kadri'nin yönetiminde yayımlanmıştır. Bu yıllarda Milli Mücadele'yi destekleyen yazılar yayımlanmıştır. Ahmet Rasim, Cenap Şahabettin, Halit Ziya Uşaklıgil, Hamdullah Suphi Tanrıöver, Hüseyin Cahit Yalçın ve Ahmet Emin Yalman gibi tanınmış yazarlar İkdam'ın yazı kadrosu içinde yer almıştır.

2. Latin Harfli İkdam Gazetesi'nde Görülen İmlâ Hatası Örnekleri

İkdam Gazetesi'nin bir kısmı 1 Kasım 1928 Harf İnkılabı'ndan önce yayımlanmış, bir kısmı ise bu tarihten sonra yayımlanmış 26 sayının birinci sayfaları incelenerek karşılaşılan imlâ sorunları tasnif edilmiştir. Taranan bu gazetelerin 1 Kasım 1928 tarihten önce olanlar 1928 yılının Eylül ayına, sonra olanlar ise 1928 yılının Kasım ayına aittir. Bu sayıların tamamı Arap ve Latin harfli olarak çift alfabe ile yayımlanmıştır. Aşağıda tespit edilen hatalar sınıflandırılmış, her bir hata en az bir görselle örneklenmeye çalışılmıştır. Aşağıda gösterilen hataların gazetelerde birçok kez tekrar edildiği görülmüştür. Görsellerin yanında parantez içinde verilen bilgiler gazetenin numarasını göstermektedir.

2.1. Noktalama Hataları

Noktalama işaretlerinin yanlış kullanılması, kullanılmaması gibi örnekler bu başlık altında gösterilmiştir.

a) Cümle Sonunda Nokta Eksikliği

Cümle sonunda nokta konulması gereken yerlerde nokta koyulmamış, fakat sonraki cümleler nokta koyulmuş gibi büyük harfle başlatılmıştır.

yuksek bir mevkiide bulun-
durmaktadır

Yeni devlet reisinin aca. (13335)

b) Cümleye Küçük Harfle Başlanması

Noktadan sonra büyük harfle başlaması gereken cümlelerin bazı örneklerde büyük harfle başlamadığı görülmektedir.

**can... ömrümüzün e n tatlı,
en mes'ut dakikalarını ya-**
..... (11322)

c) Kesme İşareti Eksikliği

En sık görülen hatalardan biridir. Özel isimlerin ardından gelen çekim eklerinin kesme işaretiyle ayrılması gerekirken bu hususiyetin bu gazetelerde uygulanmadığı tanıklanmaktadır.

**Mustafa Kemal in elile,
lain sultanların tepeleri
iradesini ha im kıldığı**
..... (11322)

**liste yaptı. Bu listeye na-
zaren en çok tütün sar-
fiyatı Ankaradadır. Ond-**
..... (11321)

**bi Amerisada basılmış bir
kac tarihi bile varmış ...
Hele Japoncada rusla-
rle olan harplerimizin**
..... (11342)

2.2. Ünlü Hataları

Gerek ses gerek de harfin görsel biçiminin birbirine benzemesinden ötürü bazı ünlülerin birbiri yerine kullanıldığı oldukça sık şekilde dönem gazetelerinde görülmektedir. İkdam gazetesinin taranan bölümlerinde aşağıda gösterilen ünlü nöbetleşmeleri tespit edilmiştir. Bununla birlikte ünlü daralması ve düşmesiyle ilgili hatalar da bu başlık altında gösterilmiştir.

a) ı<i Harfleri

**alkı,slar içinde Koca Gazi
cümhur reisi intihap olun-
du. .. Sevinçten, alkı,stan**
..... (11322)

b) ü<u Harfleri

**Be:3-i cümhur hazretlerini istikhbal için
Sivasta fevkaiâde hazırlıklar yapıyor.**
..... (11281)

c) o<u Harfleri

**Gâzi, 1335 de ayak bacağı iskeleden, dün
saat 16 da Samsona çıktı!**

(11280)

d) e<a Harfleri

yeni harflerin kabul ve
i . ve surat zamanın

(11285)

e) e<i Harfleri

il önünla mücadele lazım
deyorlar . Amenna amma

(11321)

f) a<u Harfleri

**içkinin mazarratı ise ce-
miyete dokandığından as-**

(11321)

g) ü<ö Harfleri

ğeldigini gösteriyor bilakis bağlama
çizgisinin kalkması halkın öğrenmesini

(11285)

h) Ünlü Daralması / Ünlü Düşmesi

lan Istanbulcuları, em-
ânet tarafından yapı-
lacak müracaatı hukh-
umetin is'af edeceğine
ümit ediyor-lar

(11282)

Bu gün saat on dördte
belediye salonunda büyük v
11268

308

2.3. Ünsüz Hataları

Aynı ünlülerde olduğu gibi ses değeri ve biçim olarak birbirine yakın olan ünsüz harfler birbirleri yerlerine kullanılmıştır. Aşağıda gösterilen nöbetleşmeler en sık karşılaşılan ünsüz hatalarını temsil etmektedir.

a) ğ<g Harfleri

ğeldigini gösteriyor bilakis bağlama çizgisinin kalkması halkın öğrenmesini pek çok kolaylaştırarak ve şevklendirecektir . bu sebeple ve halk içinde müşahedelerime güvenerek âtidedeki esasları kabul etmek faydalı ve lazim görülmüştür. ı- istifam edati olan mı mı mu mü umumiyetle ayrı yazılır mesela geldi mi gibi fakat kendinden sonra gelen her türlü lahikalarla beraber yazılır mesela geliyor musunuz ? benmiydin gibi2' - rabit (11285)

b) y<ğ/g Harfleri

**binnetloe cemiyete zarar
deyilmi? Bunu anlayama-** (11321)

**Diger vilâyetlerde her
nufusun içtiği tetün , sa-
nunda 445 trahsında** (11321)

c) c<ç Harfleri

Türk gençleri, okuyunuz! (11268)

d) n<m Harfleri

**tavla ve iskanbil oynuyor-
lardı . Köşenin birinde de-** (11339)

e) d<t Harfleri

**yen müdhiş bir zatur .
Halbu ki elli , yüz sene ev-** (12324)

2.4. Satır Sonu Heceleme Hatası

Cümleler satır sonunda bölünürken heceleri dikkate alınarak alt satıra geçilir. Taranan gazetelerde kelimedeki hecenin yeri dikkate alınmaksızın kelimenin bölüldüğü ve yanlış heceden alt satıra geçildiği görülmektedir.

a) Heceleme Hatası

**ki dört senē müddetle cümhuriyetçilerin umdele-
rine göre memleket idare
olunacak. Hoover, Ame-
rikanın bu günlerdeki ile-
rlemesini tabii görüyor** (11335)

2.5. Bazı Biçimbirim Hataları

Bağlaç olan de/da, soru eki ve bazı edatların yanlış yazıldığı taranan ör-
neklerde tespit edilmiştir.

a) Bağlaç de/da'nın Yanlış Yazımı

**sika ismi istediğimden bu
zat ta benden bazı eserler
istedi. Mukabele etmek** (11342)

b) Soru Ekinin Birleşik Yazımı

**larla beraber yazılır mesela geliyor-
musunuz ? benmiydim gibiz - rabit
ecati olan ki ve dahi manasına olan
le da mustakhil kelime olarak ariyazilir** (11285)

c) Bazı Edatların Bitişik Yazımı

**du. Evet ! Belki bin sene-
denberi türk milleti bunu
istiyordu . Yüz sene olu-** (11322)

2.6. Baskı Hataları

310 | Dönemin baskı teknikleri göz önüne alındığında oldukça iyi durumda ol-
salar da bazı teknik yetersizlikler ve dizgi hatası neticesinde bir takım hatalı
imlâ örnekleri ortaya çıkmıştır. İkdam'ın taranan sayfalarından tespit edilen
örnekler aşağıda gösterilmiştir.

a) Fazla Harf

**bekler. Her müdebbir insan
çen gün khâtib-i adil ve gü-
sidir** (11269)

b) Eksik Harf

olmak üzere bağlamayı düşünmüş
ve bağlmanın kalkmasını ileriye
brakmıştı yeni harflerin kabûl ve
teamumleri . ve surat zamanın (11285)

c) Gereksiz Noktalamalar

takip etti . Milletın başın-
da bulunanlar vatana iha.
net ettiler . İşte o günler- (11322)

d) Yanlış Harf

ns̄ oldu; siz neden bu
veulü bizden iktibas etme-
diniz? Bunu almak kola-
ydı ... (11332)

bu sıkıntı harflerin kolaylığına aevk
ve neşeye dokunacak derecede ken- (11285)

e) Harflerin Ters Basımı

şöre derhal en seri kbir
ışih olunmak lazındır (11285)

2.7. Çeşitli Diğer Hatalar

Yukarıda bahsedilen hatalardan başka çok farklı türlerde ve çok farklı ne-
denlerle imlâ hatalarının yapıldığı tespit edilmiştir. Ek arasına tire koymak,
nedeni anlaşılamayan harf değişiklikleri, yabancı kelimelerin yazımındaki
hatalar, bağlaç öncesi gereksiz virgül kullanımı, özel isimlerde büyük harf
kullanılmaması gibi çeşitli türden hatalar tespit edilmiştir. Bazıları aşağıda
gösterilmektedir.

- Yazı ne-dir t
- Sözün resmi, fotografisi .
- Bundan ibâret mi t
- Heman heman . yalnız söz (11274)

Nümero (11296)

«İspor vatanın, milletin Âli menf
gından yakalayarak, mêmleket (11268)

Atâ Bey merhum terce-
meye koyuldu , ve zanne-
derim sekiz oilt neşretti. (11342)

süm ediverdi . Gazi türkün
bütün kudretini, olanca
azim , kabiliyet ve idealini (11322)

Sonuç

Her değişim sancılı bir süreç sonrasında tamamlanmaktadır. 1 Kasım 1928'de kabul edilen Latin harfleri ile birlikte bu süreç Türk basınında da kendisini göstermiştir. Yayımlanan iki alfabenin kullanıldığı dönem gazete-lerinde yukarıda gösterilen sınıflandırmadakilere benzer hatalar görülebilmektedir. Bu uzun süre kullanılan Arap harflerinden Latin harflerine geçişte yaşanması oldukça olağan bir durumdur. Taradığımız 1928 tarihli İkdâm Gazetesi'nden bir iki yıl sonra çıkan Latin harfli gazetelerde hatalar oldukça aza inmiştir. Hatta 1930'lu yıllarda bu hatalar yok denecek kadar azdır.

Yeni bir alfabeden standart dil yaratılabilmek ve bunu kısa sürede yapabilmek o dilin konuşurları ve yazarları tarafından başarılması kolay olmayan bir meseledir. Fakat Türk dili konuşur ve yazarları XX. yüzyılın başlarında bunu başarmış ve kısa sürede oldukça kâmil bir yazı dili oluşturmuştur.

KAYNAKÇA

- (Atatürk), Mustafa Kemal, (1988), "Türk Yazı İnkılâbı", Milli Kültür, Aralık, Sayı 63, ss. 2-6.
- ALPAY, Meral, (1976), *Harf Devriminin Kütüphanelerde Yansıması*, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul.
- GÜLMEZ, Nurettin, (1990), Latin Harflerine Gidiş, Atatürk Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.
- GÜZEL, Abdurrahman, (1990) "İmlâ Ciddî Bir Meseledir", **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı 104, ss.41-45.
- KÖPRÜLÜ, M. Fuat, (1988), "Alfabe İnkılâbı", **Milli Kültür**, Sayı 63, Aralık, ss.7-8.
- KURUÇAY, Adem, (2015), İkdâm Gazetesi 1918 Yılı, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde.
- LEVEND, Agâh Sırrı, (1967), "Dilde Özleşme Hareketinin Tarihçesi", **Dil Devrimi Üzerine**, ss. 14-25, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- ŞİMŞİR, Bilal N. (1979), "Amerikan Belgelerinde Türk Yazı Devrimi", **Belleten** c.43, Sayı 169, ss. 108-148.
- ÜLKÜTAŞIR, M. Şakir, (1976), **Atatürk ve Harf Devrimi**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.